

MENENE ILIMI NA MUSAMMAN?

Lokacin da yaro ya sami ilimi na musamman, yana nufin cewa makarantar gwamnati tana ba da sabis na musamman da koyarwa takamaiman bukatun wannan dalibin. Ana samun ilimi na musamman saboda dokar tarayya da ake kira Dokar Ilimin Nakasason Mutane (IDEA), wanda ke ba wa dalibai da nakasa da iyayensu hakkoƙin doka na musamman don karɓar waɗannan damar koyo na daidaikun mutane.

Ilimi Na Musamman sabis ne, ba wuri ba ne.

Yadda sabis na Ilimi Na Musamman xai iya taimakon danka?

- ▶ Idan danka ya cancanci samun sabis na ilimi na musamman, danka zai iya samun sabis da tallafi da aka tsara musamman don biyan bukatun danka na musamman.
- ▶ Ayyuka na ilimi na musamman suna ba da shirye-shiryen mutum BA tare da tsada ba a gare ku kuma na iya haɗawa da malamai na ilimi na musamman da masu ba da sabis kamar masu aikin ba da ilimin motsa jiki, masu ba da ilimin motsa jiki, likitocin ilimin-harshe, da masu ba da umarnin dyslexia.

TSARIN ILIMI NA MUSAMMAN:

Iyaye suna da 'yancin neman bincike na musamman a kowane lokaci. Ana buƙatar makarantu su tura dalibi don bincike lokacin da ake zargin nakasa wanda zai iya buƙatar sabis na ilimi na musamman. Yana da muhimmanci a fahimci mataƙai na **tsari na ilimi na musamman**.

Mataƙai don farawar Ilimi Na Musamman:

Karɓar Sabis Ilimi Na Musamman:

Aiwatar da IEP

Za ka iya samun karin bayani game da hakkoƙinka a matsayin iyayen a nan:

spedtex.org
1-855-773-3839

SPEDTEX
Special Education Information Center

Taimako ga Iyaye akan Ilimi Na Musamman

Jagoran Iyayen ga Tsarin ARD
bit.ly/ParentsARD

Sanarwa game da Tsarin Tsaro
bit.ly/ParentsNPS

Duk da yake akwai wasu dokokin tarayya da kuma bayar da wasu kariya ga dalibai da nakasa - kamar Sashen 504 na Dokar Maidowa na 1973 - IDEA a matsayin takamaiman hakkoƙi da ake da su kawai a karkashin wannan doka. Wannan takardun ya takaita waɗannan hakkoƙi.

1

GAYYATA NA BINCIKE YADDA AKE ILIMI NA MUSAMMAN.

Gayyata shine:

- ▶ Doka ta bukaci a yi hakan idan makarantar gwamnati ta ji cewa ɗanka yana da nakasa wanda ke bukatar koyarwa ta musamman don ya yi nasara.
- ▶ Kira don *bukatar* bincike na ilimi na musamman lokacin da iyaye suka yi shi. Za'a bukataci kayi rubutu zuwa ga ma'aikacin daya kamata memba. Makarantar za ta amsa tare da bayani kan ko za ta ci gaba da bincike.

Makarantar dole ne taamsa a rubuce cikin kwanaki 15 na makaranta.

2

ZA A TAMBAYE KU KO KUN YARDA A GWADA DANKU A MAKARANTA.

Bada damar binciken shine:

- ▶ Izzin da kuka zaba don ba da dama ga ma'aikatan da aka horar da su musamman don tantancewa da duba ɗanka a cikin takamaiman yankuna.
- ▶ Amfani ga makarantar wajen gano iya lokacin gama binciken ɗanka dole ne a kammala bincike.

Tare da wasu kebabbu, dole ne a kammala bincike a cikin kwanaki 45 na makaranta.

3

KWARARRUN GUNGIYA WADDA AKA HORAR NE KE YIN BINCIKEN.

Binciken da aka yi:

- ▶ Kira don ayi *cikakken binciike na mutum* (FIIE), wanda ya haɗa da rubutaccen rahoto na shawarwarin ilimi da bayani game da karfin ɗanka. Masu sana'a da ke da horo a cikin nakasa da ake zargi dole ne su shiga, e.g., wani kamar likitan dyslexia mai lasisi idan ana zargin dyslexia.
- ▶ An yi ba tare da kudin ka ba. idan ba ka yarda da binciken makarantar ba, za ka iya neman *Mai Binciken Ilimi Mai Zaman Kanshi* (IEE). Wanda ba ma'aikacin makarantar ba ne zai yi hakan.

4

KWAMITINAMINCEWA, BINCIKE DA RASHIN YADDA (ARD) SUNA HADUWA DON GANO KO YARON KA YA CANCANTA A BASHI ILIMIN NA MUSAMMAN.

Kwamittin na ARD shine:

- ▶ Kungiyar, ciki har da kai, malamai, masu kula da makaranta, waɗanda ke da kwarewa na musamman game da ɗanka, da kuma kwararrun da ke da horo na musamman game da nakasa da ake zargi.
- ▶ A wannan taron, tattauna rahoton binciken ɗanka, gano karfin ɗanka da wuraren bukata, sannan kayyade ko ɗanka yana da nakasa kuma yana bukatar sabis na ilimi na musamman.

Da zarar an kammala kimantawa, kwamitin ARD yawaici yana da kwanaki 30 na kalanda don kayyade cancanta da kuma bunkasa IEP. Makaranta za ta samar da rahoton kimantawar da wur-wuri amma ba zai wuce kwanakin makaranta biyar ba kafin taron kwamitin ARD.

5

IDAN YARAN KA YA CANCANTA GA SABIS NA ILIMI NA MUSAMMAN, KWAMITTIN ZASU KADDAMAR DA SHIRYE-SHIRYEN KARATU NA MUTUMIN (IEP).

IEP shine:

- ▶ Tarin bayanai da ke nuna nakasassuwar danka, yana nuna karfin danka na yanzu da wuraren da yake bukata, yana nuna makasudin da za a yi aiki a kai, kuma yana nuna ilimin musamman da sabis masu alaƙa da ake bukata don danka ya yi nasara.
- ▶ Takardar da dole ne makaranta ta bi da zarar an kammala aikinta, kuma ka yarda danka ya karbi ayyuka.

Kuna da 'yancin shiga cikin tsara tsarin IEP kuma ku yarda ko ba ku yarda da yaranku su sami ilimin musamman ba.

CI GABA: DA KARBAR SABIS ILIMI TA MUSAMMAN

Da zarar an tsara IEP, yana da alhakin makarantar don aiwatar da IEP. Dole ne makarantu su ba da sabis, masauki, da tallafi da aka bayyana a cikin IEP, kuma ma'aikatan makaranta za su lura da ci gaban danku zuwa ga burin da ke cikin IEP.

- ▶ Za ku karbi rahotannin ci gaba game da burin IEP na danka akalla sau ɗaya a kowane lokacin kimantawa.
- ▶ Kwamitin ARD zai taru kuma ya sake duba IEP na danka akalla sai ɗaya a shekara.
- ▶ A matsayinka na memba na kwamitin ARD, za ka tattauna bukatar a rika yin sabon bincike akalla a kowace shekara uku.
- ▶ Kuna iya neman ganawar kwamitin ARD a kowane lokaci.
- ▶ Za ka iya janye izininka na ayyukan koyarwa na musamman. A wasu kalmomi, za ka iya rubuta wa makarantar cewa kana son a daina ba wa danka hidimomin ilimi na musamman.
- ▶ An kafa dokoki na musamman game da horo a makaranta. Idan an gano cewa nakasar danka ita ce dalilin da ya sa aka aikata laifin, to, kwamitin ARD na iya, a wasu yanayi, canza sakamakon horo.

IDAN RASHIN JITUWA YA FARU:

A lokacin kowane taron kwamitin ARD, za ku kasance mai shiga tsakani, kuna tattauna bukaton yaranku na musamman tare da ma'aikatan makaranta yayin da kuke aiki don cimma yarjejeniya kan hanya mafi kyau a gaba. Amma a wasu lokatai, ba za ka yarda da shawarar da makarantar ta yanke ba. A karkashin dokar tarayya IDEA, kana da hakki na hukuma ba ka yarda da shawarar da makarantar ta yanke game da ilimi na musamman ba duka *a mata kai don fara ilimi na musamman da kuma yayin karɓar ilimi na musamman*. Zabubbukan warware rikice-rikice sun haɗa da shigar da karar jihar, neman sasantawa, da kuma neman sauraron shari'ar da ta dace. Har ila yau, masu ba da gudummawar jihohi suna samuwa don taimakawa kwamitocin ARD su cimma yarjejeniya game da IEPs.

SHINE MENENE IEP?:

IEP dole ne ya magance wasu abubuwa don danka ciki har da:

PLAAFP

- » *Matsayin da ake da shi a yanzu na nasararin ilimi da aikin aiki (PLAAFP):* Kwamitin ARD ya rubuta basirar danka, iyawarsa, da kalubalensa bisa ga rahoton kimantawa da sauran bayanai.

Manufofi

- » **Manufofin** shekara-shekara da za a iya aunawa: Ana tsara manufofi don mayar da hankali kan bukatun danka na musamman da kuma bayyana lokacin da ake sa ran danka zai samu ci gaba.
 - Alal misali, idan danka yana da matsalar karatu, za ka iya kafa makasudi na inganta yadda yake karantawa a wani fanni ko kuma yadda yake karantawa a hankali a cikin dan lokaci.

Koyarwa & Sabis

- » Bayani game da **koyarwa da aka tsara musamman, ayyuka masu alaka, da karin taimako da ga masu ayyuka da sabis** da za a bayar. Koyarwa da ayyuka da sabis za su bambanta bisa ga bukatun danka. Alal misali, idan an gano danka da cutar dyslexia:
 - Koyarwar da aka tsara ta musamman za ta iya haɗawa da lokacin da aka tsara don koyarwa ta hanyar mai ba da horo sosai ta amfani da shirin da aka nuna don taimakawa dalibai da dyslexia kuma bisa ga ka'idodin da aka tsara a cikin wannan littafin [Dyslexia Handbook](#);
 - Sabis masu alaka na iya haɗawa da tallafi don inganta kwarewar motsi mai kyau na danka daga likitan kwantar da hankali idan shi ko ita kuma yana fama da rubutun hannu; da kuma
 - Karin taimako da ayyuka na iya haɗawa da rubuta bukatun danka na magana zuwa zaɓuɓɓukan rubutu na aikin gida.

Bincike

- » Bayani game da yadda yaro zai shiga cikin jihar da kuma gundumar **Bincike**, gami da ko akwai bukatar yin gyare-gyare kamar karin lokaci.

Sauyawa

- » Sabis na **Sauyawa**: Lokacin da danka ya cika shekara 14, IEP dole ne ya fara rubuta tsare-tsaren danka bayan makarantar sakandare da kuma yadda za a daidaita ayyukan ilimi na musamman na danka don yin aiki a kan waɗannan tsare-tsaren.

Sanyawa

- » IEP ta na sane da **wurin** karatun danka. Ana jagorantar yanke shawara game da sanyawa ta hanyar bukatar samar da ilimi a cikin mafi karancin yanayi (LRE). Manufar LRE ita ce a haɗa danka a cikin dakanun ajiya da wuraren da ke da yara ba tare da nakasa ba gwargwadon yadda ya dace bisa ga bukatun danka na musamman.

Wannan takardar takaita hakkoki ne, da ake bukata a bai wa iyaye bayan an gabatar da su. Sa hannun ka kawai ya tabbatar da ce wa ka karɓar fom dɓin. Don karin bayani game da hakkokinka, duba [Sanarwa game da Tsarin Tsaro](#) da kuma [Jagorar Iyaye ga Tsarin ARD](#).

Sunan Dalibi:

Lambar ID na Dalibi:

Sunan mahaifa ko mai kula

Sa-Hannu

Rana